

Asia: VN/20925/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne, mikäli erottelu alla olevien kysymysten mukaisesti ei onnistu

-

1. Lakiluonnos työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annetun lain muuttamiseksi

Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun palvelutarpeen arviointia, työttömän työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisen palvelukokonaisuuden suunnittelua sekä työllistymisprosessin etenemistä ja seurantaa koskevat pykälät 3, 4, 5, ja 6.

-

7 § Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen ja valtakunnallinen ohjaus (Pykälä sisältää asetuksenantovaltuuden. Asetuksen sisältöä on kuvattu säännöskohtaisissa perusteluissa. Voimassa oleva valtioneuvoston asetus on 1377/2014.)

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

Mikäli toimeentulotuen perusosalla ei voida kattaa korkeakoulutetun tai korkeakoulukelpoisen maahanmuuttajan alkukartoitukseen liittyviä, integroitumista tukevia menoja, jotka aiheutuvat koulutuksesta (esim. avoimen yliopisto-opetuksen opintomaksu, välttämätön hankinta koulutukseen osallistumiseksi tms.), tulisi alkukartoituksessa tai kartoitusjaksoilla tehdä yhteistyötä kartoituksen toteuttavan tahon ja hyvinvointialueen välillä, jotta toimeentulotukea voitaisiin harkinnan mukaan myöntää henkilön kotoutumisen nopeuttamiseksi myös koulutuksesta aiheutuviin menoihin.

2. Lakiehdotus kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Kustannusten korvaaminen (luku 6)

-

Alaikäisenä ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten ja nuorten tuen ja asumisen järjestäminen (27-28 §)

-

Muut hyvinvointialueisiin liittyvät muutosehdotukset

-

Mitä muuta haluatte sanoa ehdotuksesta?

Esityksessä mainitaan (s. 15): “Valmistelun aikana on arvioitu myös ehdotuksia muuttaa kotoutumislakia laajemmin.” Kotoutumiskoulutusta koskevaan §20 ei ole kuitenkaan ehdotettu muutoksia. Kun lain muutostarpeita on tässä yhteydessä mahdollista tarkastella laajemmin, yhdeksi tarkasteltavaksi kohteeksi tulisi nostaa kotoutumiskoulutusta koskeva kielitaitotavoite.

§20 teksti tällä hetkellä: “Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että maahanmuuttaja saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon”. Toimivalla peruskielitaidolla viitataan tässä määritelmällisesti kielitaitotasoon B1.1, joka on valtaosalle kotoutumiskoulutuksen ensimmäistä kertaa osallistuvalla mahdotonta saavuttaa koulutuksen aikana. Olisi syytä arvioida onko näin tarkka kielitaitotavoite tarpeen asettaa lakitekstin tasolla. Tästä tavoitteesta on tullut kotoutumiskoulutuksen ainoa onnistumisen ja laadun mittari (ks. mm. Valtiontalouden tarkastusvirasto: Tuloksellisuustarkastuskertomus: kotoutumiskoulutus, 2018).

Havila Marjo
Jyväskylän yliopisto